Memorandum

POLITIE

Organisatieonderdeel Eenheid Amsterdam

Behandeld door [redacted]
Functie Chef District Oost
Portefeuillehouder Voetbal
Telefoon [redacted]
E-mail [redacted]

Datum 4 november 2018
Bijlage(n) 0
Pagina 1

Aan:
Hoofdcommissaris van Politie P.J. Aalbersberg
Politiechef van de Eenheid Amsterdam

CC:
[redacted]
Senior Beleidsadviseur Openbare Orde en Veiligheid
Gemeente Amsterdam

Onderwerp **Informatiebeeld en maatregelen rondom Ajax-Willem II van 3 november 2018**

Geachte heer Aalbersberg, beste Pieter-Jaap,

Naar aanleiding van het verzoek van de burgemeester van Amsterdam om meer achtergrondinformatie over de politiemaatregelen rondom de wedstrijd Ajax-Willem II van 3 november 2018, kan ik het volgende toelichten.

Voor de wedstrijd Ajax-Willem II was ik aangesteld als Algemeen Commandant van de Staf Grootschalig en Bijzonder politie Optreden en eindverantwoordelijk voor de politiemaatregelen rondom deze wedstrijd. Ik ben tevens portefeuillehouder (Beleids Algemeen Commandant) voetbal van de eenheid Amsterdam.

Aanloop wedstrijd
Deze wedstrijd was, op basis van het verloop in eerdere jaargangen, gekwalificeerd als een laag risicowedstrijd. In 2014 is er wel buiten de wedstrijd om in Amsterdam een gewelddadig treffen geweest tussen harde kern supporters van Ajax en Willem II, waarbij de openbare orde ernstig werd verstoord. Aangezien dit niet in de nabijheid van een stadion of aan een wedstrijd te relateren was, is dit incident bij de risicokwalificatie voor de wedstrijd minder meegewogen. Vorig seizoen was een verplichte autocombi van kracht. Dit seizoen is - in het licht van normalisatie, met als doelstelling het toegankelijk, gastvrij en veilig laten verlopen van een wedstrijd - gekozen om minder beperkingen op te leggen. In het seizoensdraaiboek 2018-2019, vastgesteld in de driehoek van 16 juli jl., is opgenomen dat de Willem II supporters vrij mogen reizen, mits de club bevordert dat bezoek aan het centrum van Amsterdam te voorkomen. In de wedstrijdvoorbespreking tussen de clubs Ajax en Willem II is de wedstrijdkwalificatie en bijbehorende maatregelen gedeeld en besproken.

In de week voorafgaand aan de wedstrijd van afgelopen zaterdag, rapporteerde mijn Hoofd Informatie dat 100 tot 150 supporters van Willem II, waaronder harde kern leden, op zaterdag 3 november 2018 met de trein naar Amsterdam wilden reizen. Zij wilden zich in een café op het Thorbeckeplein te Amsterdam verzamelen en een deel wilde daar de wedstrijd kijken.

Het Thorbeckeplein grenst aan het Rembrandtplein, waar (harde kern) Ajax supporters zich van oudsher verzamelen voorafgaand en tijdens wedstrijden van Ajax. Vanuit onze kennis en ervaring rondom voetbalwedstrijden, de wijze waarop harde kernen van voetbalclubs zich tot elkaar verhoudt en de wijze waarop historisch gezien confrontaties tussen voetbalsupporters ontstaan, hielden wij nadrukkelijk rekening met het scenario dat deze plannen provocatie tot doel hadden met (het uitlokken van) een confrontatie tot gevolg.

Op vrijdag 2 november rapporteerde mijn Hoofd Informatie dat een deel van de harde kern Ajax supporters hun eigen kaarten zou willen verkopen om in de binnenstad van Amsterdam, de

wedstrijd te bekijken. Deze binnengekomen informatie paste in het beeld dat de harde kernen voornemens konden zijn elkaar in de binnenstad te treffen.

Op de wedstrijddag zaterdag 3 november 2018 constateerde de politie in Tilburg dat de harde kern supporters van Willem II zich aan het eind van de ochtend verzamelden in hun supportershome in Tilburg. Het betrof een groep van circa 150 personen. Op ons verzoek zijn zij aangesproken door de politie in Tilburg en is hen, ter voorkoming van een confrontatie en voor hun eigen veiligheid, ontraden om naar de binnenstad van Amsterdam te reizen. Zij wezen het contact met de politie af en weigerden inzicht te geven in hun plannen.

Het Hoofd Informatie rapporteerde vervolgens dat er informatie was binnengekomen dat harde kern supporters van Willem II een vechtafspraak zouden hebben met andere voetbalsupporters.

Rond 13:00 uur constateerde de politie Tilburg dat de voornoemde groep onder andere bestond uit meerdere supporters met een stadionverbod en ongeveer 50 leden van de zogenoemde 'fight club' van Willem II. Dit is een groep die zich op regelmatige basis bezig houdt met vechtafspraken tussen supporters van voetbalclubs. Ook constateerden zij dat een dertigtal aan de harde kern van Willem II gelieerde supporters van FC Antwerp aanwezig was. Vanuit de historie is bekend dat bij een ophanden zijnde confrontatie regelmatig bijstand wordt gevraagd van bevriende voetbalclubs.

De bovengenoemde informatie en samenstelling van deze groep was een bevestiging van het beeld dat er geen sprake was van goedwillende supporters.

De groep reisde per trein naar Amsterdam waar zij om 14:35 uur zouden aankomen op perron 8a. Van de politie Tilburg gaf aan dat in het station Tilburg een eetstalletje was geplunderd door leden van de groep. In de trein werd het rookverbod massaal overtreden, treinmeubilair beschadigd en werden 28 aanwijsbordjes in de verwijderd en wederrechtelijk toegeëigend. Deze strafbare feiten waren niet op individuele verdachten te herleiden waardoor deze niet tot aanhoudingen leidden.

Toen de groep op het station in Amsterdam door de mobiele eenheid werd opgehouden en gecontroleerd werden bivakmutsen en vuurwerk aangetroffen. De groep scandeerde meermalen massaal A.C.A.B. (all cops are basterd). Ook dit zijn strafbaar feiten waarvoor men aangehouden had kunnen worden. Op basis van de discretionaire bevoegdheid van politie en de insteek op de-escalerend op te treden is hiervoor niet gekozen. Het geeft echter wel een beeld van de sfeer binnen groep, die niet strookt met het beeld in de media van 'goedwillende' supporters.

Risico op confrontatie en wanordelijkheden
Voordat de trein in Amsterdam arriveerde werd door de politie in Amsterdam geconstateerd dat er een grote groep (80 – 100 man) harde kern supporters van Ajax zich in de omgeving van het Centraal Station ophielden, onder andere bij Café Karpershoek. In deze groep herkenden de supportersbegeleiders van de politie diverse leidende figuren van de verschillende harde kern groeperingen van Ajax. Het is niet hun gewoonte om zich bij competitiewedstrijden aldaar op te houden. Zij vertoonden zogenoemd zoekgedrag naar "vijandige" supporters. Politie constateerde dat deze groep, toen de trein met Willem II supporters arriveerde, capuchons en bivakmutsen opdeed, kennelijk om herkenning te voorkomen. Dit gaf ons het beeld dat er contact was tussen de harde kern van Willem II en die van Ajax en dat zij met elkaar de confrontatie wilden aangaan.

Deze informatie en feitelijke constateringen tezamen met het gegeven dat het op zaterdagmiddag in Amsterdam in de omgeving van het Centraal Station zeer druk is met bewoners, winkelend publiek en toeristen, maakte dat ik van mening was dat de kans op een confrontatie tussen de harde kern Ajax en de harde kern van Willem II zeer groot was en dat het in belang van de openbare orde en de veiligheid van de burgers van groot belang was om deze confrontatie te voorkomen. Met behulp van twee noodbevelen van de burgemeester is dit ook gelukt.

Enkele feiten die het bovenstaande beeld ondersteunen:

- Toen de groep Willem II supporters op het station aankwam was een groot deel van hen niet in het bezit van een kaartje. Zij hebben echter op het perron in Amsterdam omwissel vouchers gekregen van een ons onbekende persoon;
- Tijdens het vervoer naar de Johan Cruijff ArenA gaf een grote groep van de Willem II supporters aan dat zij niet naar de wedstrijd wilde, zij verscheurden hun omwissel vouchers;
- De groep F.C. Antwerp supporters verliet in het begin van de tweede helft van de wedstrijd het stadion om naar het Bijlmer station te lopen. Vanuit het vak van de harde kern supporters van Ajax zagen wij even later een groep van circa 50 man het stadion verlaten en eveneens richting het Bijlmer station te lopen. Dit deden zij in versnelde pas waarbij ze handschoenen aantrokken. Hieruit constateerden wij dat de beide harde kernen nog immer in contact met elkaar stonden en uit leken te zijn op een confrontatie. Deze confrontatie is er niet geweest aangezien de Antwerp supporters reeds in de trein zaten toen de Ajax supporters op het station aankwamen, al zal de ruim aanwezige politie hierin ook een rol hebben gespeeld;
- Kort hierop verliet een groep van circa 30 man het Willem II vak. Ook hierop volgde een reactie van de harde kern supporters van Ajax door het stadion te verlaten. De Willem II supporters konden echter het stadion niet uit doordat we de hekken hebben laten sluiten;
- De groep supporters was op geen enkele wijze bereid om in contact te komen met de politie Tilburg en heeft ook in het geheel niet gereageerd op het aan hen gegeven advies. Wanneer sprake was van goedwillende supporters die gezellig een biertje wilden drinken in Amsterdam, had een andere reactie voor de hand gelegen.

Het is ook mijn ervaring dat wanneer een confrontatie door de overheid wordt voorkomen, veel partijen belang hebben om in de media het beeld geven dat het vooral aan anderen ligt (doorgaans de politie of de andere voetbalclub) en er bij de eigen club louter sprake is van goedwillende en uiterst vriendelijke supporters. De feiten en ons informatiebeeld laten echter anders zien.

Ik ben van mening dat wij als overheid met de genomen maatregelen van zaterdag jongstleden een confrontatie tussen voetbalsupporters in de binnenstad van Amsterdam hebben voorkomen.

[redacted]

Districtsbureau, Flierbosdreef 15, 1102 BV Amsterdam
Postbus 2287, 1000 CG Amsterdam
[redacted]